

- ... ČAS VYSVEDČENÍ ...
- ... ZÁKERNÁ KRIMINALIZÁCIA
- ... ROVNAKÉ PRAVIDLÁ PRE VŠETKÝCH?
- ... OTVORENÝ LIST BISKUPOVI ECAV
A BISKUPOVI ZD
- ... PRÍBEH SPOLOČNOSTI REFORMATA
- ... MODLITEBNÁ REŤAZ
- ... REFORMAČNÉ OKIENKO
- ... O ČO IDE V CIRKVI ALEBO
SLOVO V SLOVÁCH
- ... ČÍM CHCEŠ BYŤ? UDAVAČ!
- ... BLAHOŽELANIA JÁNOM A ...
- ... Z VAŠICH LISTOV

- ♥ *je trpezlivá, je dobrotivá*
- ♥ *nezávidí, nevystatuje sa a nenadáva*
- ♥ *nie je neslušná, nie je sebecká, nerozčuňuje sa*
- ♥ *nezmýšľa zle, neraduje sa z neprávosti*
- ♥ *teší sa s pravdou*
- ♥ *všetko znáša, všetkému verí,*
- ♥ *všetkého sa nádejá, všetko pretrpí*
- ♥ *nikdy neprestane*

1Koríntským 13, 4 - 8a

ČAS VYSVEDČENÍ ...

O pár dní budú naše deti v rukách držať vysvedčenia. A my, rodičia, starí rodičia sa budeme s nimi tešiť. Možno nebudeme so všetkým spokojní, avšak je to len vysvedčenie... Viem, chceme, aby sa naše deti dobre učili, dostali sa na kvalitné školy, splnili prísne kritéria. No stále sú to len deti. Deti, ktoré rastú a dozrievajú v čase, svojím tempom. Kráčajú spôsobom, ktorý je pre nich vlastný, originálny a najlepší. Preto nebudme na nich takí prísni a zbytočne neprenášajme svoje predstavy o úspešnom živote na deti, ktoré sa iba rozvíjajú, spoznávajú seba samých a svet. Budme vďační za to, že sú naše deti zdravé a dovoľme im, aby boli šťastné v ich svete, ktorý nám nepatrí ...

No aj my dospelí – veriaci dostaneme čoskoro vysvedčenie. A to v podobe ukončenia volebných procesov v cirkvi. Aké známky nás budú čakať? A čo nám prinesú? Aký signál a aké usmernenie?

Myslím si, že to budú presne také známky, aké si zaslúžime. No ešte je predsa len nádej pred definitívnym vysvedčením si opraviť známky z predmetov, kde sme predsa len trochu zaváhali, zakolísali, alebo neboli dostatočne vytrvalí, verní. Otvorme si teda učebnice viery, Bibliu, duchovnú literatúru. S úplnou vážnosťou sa pokúsme o vlastnú sebareflexiu a v modlitbe prosme Nebeského Otca o odpustenie našich previnení, tak voči Nemu, voči človeku, ale aj voči našej cirkvi. Naše vysvedčenia, ktoré dostaneme budú symbolickým vysvedčením aj nášho pokánia, našej schopnosti sa zodpovedne prihlásiť k budúcnosti ECAV na Slovensku.

Je čas vysvedčení. Ľudských, školských. No je čas, aby sme dokázali nielen rozdávať hodnotenia iným, ale aj prijímať hodnotenie za svoje činy, ktoré sme vykonali či nevykonali. Aby sme v škole života neprepadli a zároveň, aby sme cítili zodpovednosť za naše vysvedčenie, **pristúpme aj túto nedeľu, a rovnako aj nasledujúcu, k voľbám generálneho biskupa, generálneho dozorcú a dozorcú Východného dištriktu.** Podporme navrhnutých kandidátov. Nenechajte sa, prosím, ovplyvniť antikampaňou, ktorú vedie týždenník EPST a konšpiračná stránka www.volbyecav.sk

Je smutné, že končiace vedenie našej cirkvi neodchádza so ctou, má však ešte poslednú šancu. Nemusí už páliť žiadne ďalšie mosty. Ešte stále však môže vyslať signál, že ráta aj s Hospodinom a dôveruje Mu. Že dokáže prijať s pokorou známky na svojich vysvedčeniach.

Voľme zodpovedne, slobodne, pretože mnoho dobrých svedectiev bolo poskytnutých a vydaných o bratovi Jánovi Brozmanovi, ktorý kandiduje na funkciu generálneho dozorcú našej cirkvi. Prajeme mu, pri životnom jubileu, Božie požehnanie, ochranu a vedenie. **Dôverujeme členom kandidačných porád, plne sa stotožňujeme so závermi kandidačných porád, z ktorých vzišli kandidáti do aktuálnych volieb predstaviteľov ECAV na Slovensku.** Povedzte, prosím, svojim priateľom, že nádej žije. Na obnovu, na záchranu a na zodpovedný život v našej cirkvi, v ktorej si navzájom pomáhame, a v ktorej sa navzájom podopierame, o Krista. To je cirkev.

Eva Bachletová a Martin Kováč

ZÁKERNÁ KRIMINALIZÁCIA

Brat Ján Brozman je zo strany končiacieho predsedníctva cirkvi obviňovaný, že vrah kryje podvody v Reformate a bývalého konateľa Vladimíra Daniša, ktorý je údajne zlodej a podvodník. **REALITA JE VŠAK ÚPLNE INÁ.** Preto je naozaj poľutovaniahodné, že namiesto priznania si svojho omylu a pokánia, sa rozhodli zúriivo útočiť na človeka, ktorý chcel ušetriť ECAV ďalšej hanby pred očami verejnosti.

Dňa 5. júna 2018 prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava:

ZAMIETOL opakované trestné oznámenie Štefana Sabola, súčasného konateľa spoločnosti Reformata s. r. o. na brata Vladimíra Daniša, ako nedôvodné. V trestnom oznámení Štefan Sabol tvrdí, že pri správe majetku spôsobili bratia V. Daniš, J. Mlynár a ses. J. Danišová, ako bývalá účtovníčka, škodu vo výške 50.000,-EUR a v prípade správy daní až 150.000,-EUR. Dokladali to aj povestným znaleckým posudkom z Ekonomickej univerzity v Bratislave.

Dozorujúci prokurátor konštatoval, že vyšetrovateľ postupoval dôsledne a na základe zisteného skutkového stavu veci, **dospel k správne právnemu záveru, že v predmetnej veci nie je dôvod na začatie trestného stíhania ...**, a teda správne rozhodol o odmietnutí veci.

Najvyšší predstavitelia ECAV roky agresívne poľujú na brata Daniša. Nedávno odmietnuté trestné oznámenie totiž vôbec nebolo prvým. Prokurátor hovorí: *Nemožno tiež opomenúť, že tieto skutočnosti (spôsob vedenia účtovníctva a spor týkajúci sa jeho odovzdania novému konateľovi) už bolo predmetom trestného konania, pričom v súčasnej dobe neboli zo strany oznamovateľa prezentované žiadne také (nové) relevantné skutočnosti, ktoré by dôvodne nasvedčovali potrebe konštatovania iného právneho záveru, než tomu bolo už skôr.* (Pozn. redakcie: Dané trestné oznámenie bolo zo strany orgánov činných v trestnom konaní zamietnuté.) Vidíme teda, že v danej veci podávali trestné oznámenia znovu a znovu. Je to pochopiteľné. Keďže odmietli dať na radu brata Brozmana (a ďalších), aby boli veci **najprv dôsledne prešetrené** a až následne sa o nich informovalo, odmietnutie trestného oznámenia by v plnej nahote ukázalo ich nenávisť a pomstychtivosť. To sa nakoniec aj stalo. A to spôsobom, za ktorý naozaj nemôžeme našim končiacim najvyšším predstaviteľom poďakovať.

Prokurátor súhlasne poukazuje na konštatovanie vyšetrovateľa: *Vo vzťahu k uvedenému je potrebné tiež doplniť, ako to už vecne správne, výstižne a logicky poznamenal aj vyšetrovateľ v rámci rozsiahleho odôvodnenia svojho rozhodnutia o odmietnutí veci, že v danom prípade sa podanie predmetného trestného oznámenia javí s vysokou mierou pravdepodobnosti ako účelový spôsob riešenia interpersonálnych vzťahov v rámci Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku.*

V skutku „skvelá“ vizitka ECAV v očiach verejnosti. **Orgány činné v trestnom konaní musia konštatovať účelovosť konania vedenia ECAV!!!**

Zaujímavé, že o tomto zamietnutí ešte odchádzajúce predsedníctvo ECAV akosi „nestihlo“ informovať, ani ho „nestihli“ publikovať na svojej hanebnej volebnej webovej stránke.

Brat Ján Brozman trval na tom, aby sa veci najprv riadne prešetrili a až potom sa objektívne informovalo o zisteniach. Končiace predsedníctvo, žiaľ, zvolilo opačnú taktiku. Najprv Vladimíra Daniša 3 roky verejne ohováralo a kriminalizovalo. Opakovane na neho podávali civilné žaloby a trestné oznámenia. **Nie, brat Ján Brozman nekryl žiadne podvody.** Skutočnosť je taká, že odchádzajúce predsedníctvo

ECAV zákerne kriminalizovalo svojich oponentov a svojím konaním spôsobili hanbu nielen sebe, ale všetkým evanjelikom. **Brat Ján Brozman sa snažil chrániť dobré meno ECAV. Jeho postoj ukazuje na jeho vieru, čestnosť, rozvážnosť, trpezlivosť a je príkladom kresťanského, biblického a evanjelického postoja.** Jednoznačne je výborným kandidátom na generálneho dozorca ECAV.

Daniel Mišina

OZNAM DISKUSIA S KANDIDÁTMI

V piatok 15. 6. 2018 o 18:00 sa uskutočnila diskusia kandidátov na post generálneho biskupa ECAV. Pozvanie prijali všetci štyria kandidáti: Ivan El'ko, Sidonia Horňanová, Katarína Hudáková a Marián Kaňuch. Moderátorkou večera bola Dagmar Mozolová. Diskusiu zorganizovali mládežnícke spoločenstvá Offline a Legie+.

Prenos zo záznamu si môžete pozrieť na:

<https://www.youtube.com/channel/UCnrXUwG7q0qBCD00xUA9RnA/live>

ROVNAKÉ PRAVIDLÁ PRE VŠETKÝCH?

Milan Krivda v roku 2016

Na otázku, čo hovorí zákon o tom, čo sa považuje za dôvodnú námietku odpovedal: „Zákon o tom nehovorí. Hovorí, že ak sa vznesie dôvodná námietka, dá sa o nej hlasovať. V obidvoch prípadoch bola okolo dôvodnej námietky diskusia, ktorá viedla k tomu, že tí, čo boli oprávnení hlasovať svojim hlasovaním rozhodli, či sú za to, aby kandidát postúpil, alebo nepostúpil. A to je tá tajnosť hlasovania, že sme nikoho neovplyvnili. Prepočítali sme to a vyhlásili výsledok hlasovania. **Hlasovalo sa o vznesenej dôvodnej námietke a hlasovaním sa rozhodlo, že nebude kandidovaný. Kandidačná porada ho teda nemusela kandidovať. Na kandidačnej porade nebol porušený zákon**“.

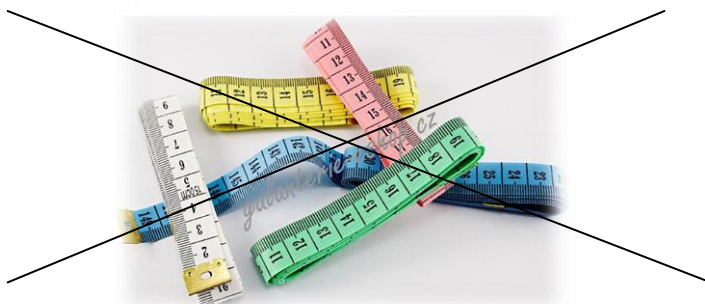

Milan Krivda v roku 2018

Keď Kandidačná porada nekandidovala práve jeho:

„Tieto námietky nemožno považovať za dôvodné, pretože moje konanie v namietaných veciach bolo len dodržiavaním platných cirkevno-právnych predpisov, alebo vyjadrením názoru hlasovaním na GP podľa najlepšieho vedomia a svedomia. Vo svojom konaní biskupa ZD ECAV som sa vždy snažil riadiť Božími zákonmi a hľadať riešenia, ktoré by boli v súlade s Písmom a láskou k blížnemu. Priebeh kandidačnej porady mi pripomínal pripravený scenár. Scenár odstavenia kandidátov, ktorí v minulosti aj teraz poukazujú na nepravosti pri hospodárení s majetkom cirkvi. Myslím si, že sa len hľadala akákoľvek „dôvodná námietka“ a hlasovacia mašinéria splnila svoju úlohu“.

Daniel Mišina

VOLBY BISKUPA ZÁPADNÉHO DIŠTRIKTU

Zasadnutie sčítacej komisie + dištriktuálne presbyterstvo	20. 6. 2018
Zaslanie vyhlásenia výsledkov volieb do cz	25. 6. 2018
Doručenie výsledkov volieb do cz	29. 6. 2018
Vyhlásenie výsledkov volieb v cz	1. 7. 2018
Apelačná doba uplynie	16. 7. 2018

Redakcia RL

VOLBY Predsedníctva ECAV – generálneho biskupa a generálneho dozorcú

volby v cz	17. 6. 2018
volby v cz	24. 6. 2018
volby v cz	1. 7. 2018
Zaslanie zápisníc z cz	9. 7. 2018
Zasadnutie sčítacej komisie + GP	13. 7. 2018

Redakcia RL

VOLBY DOZORCU VÝCHODNÉHO DIŠTRIKTU

Volby v cz	17. 6. 2018
Volby v cz	24. 6. 2018
Volby v cz	1. 7. 2018
Sčítacia komisia	14. 7. 2018

Redakcia RL

OTVORENÝ LIST
Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Modra
adresovaný
generálnemu biskupovi ECAV na Slovensku Milošovi Klátikovi
a
biskupovi Západného dištriktu ECAV na Slovensku Milanovi Krivdovi
k voľbám v ECAV a k situácii v cirkvi

Vážený brat generálny biskup ECAV na Slovensku Miloš Klátik,
vážený brat biskup ZD ECAV na Slovensku Milan Krivda,

na adresu čelných predstaviteľov duchovného spoločenstva zaznelo toto prorocké slovo:

Človeče, prorokuj proti pastierom Izraela! Prorokuj a povedz im, totiž pastierom: Takto vraví Hospodin, Pán: Beda pastierom Izraela, ktorí pasú sami seba! Či pastieri nemajú pásť stádo? Tuk jete i vlnou sa odievate, tučné zvieratá zabíjate, ale stádo nepasiete. Slabé ste neposilňovali a choré neliečili, poranené neobväzovali a porozháňané nezavracali, ani stratené nevyhľadávali, ale ovládali ste ich mocou a násilím. Preto boli rozptýlené, bez pastiera, slúžili za potravu všelijakej divej zveri a boli rozptýlené. ... Preto, pastieri, počúvajte slovo Hospodinovo: Takto vraví Hospodin, Pán: Ajhľa, ja som proti pastierom, budem vyhľadávať svoje stádo z ich ruky a nedovolím im pásť stádo; pastieri už nebudú pásť samých seba! Tak vytrhnem svoje ovce z ich tlamy a už im viac nebudú pokrmom. Lebo takto vraví Hospodin, Pán: Teraz som tu ja; pozhľadúvam svoje ovce a postarám sa o ne. (Ez 34,2-5,9-11)

Tieto slová sa v súčasnej dobe opäť stali aktuálnymi. Nachádzame sa v situácii, kedy sme v cirkvi rozdelení na rôzne tábory, rozptýlení ako ovce bez pastiera. Namiesto lásky, porozumenia, tolerancie, zhovievavosti, dobrotivosti nastúpili do našich vzťahov nenávisť, agresivita a bezohľadnosť. Tieto napätia a konflikty nie sú len výsledkom volieb a predvolebných zápasov, ale sú dôsledkom duchovnej krízy, v ktorej sa už dlhšiu dobu nachádzame. Doteraz sme ignorovali skutočnosť, že sme chorí a teraz sa choroba dostala akoby do najagresívnejšieho štádia. V takej chvíli je človek schopný urobiť pre svoju záchranu čokoľvek. Lenže v situácii ohrozenia strácame schopnosť kritického videnia. Strach nám zatemňuje myseľ aj srdce. Neistota a sklamanie nás oberajú o silu do života.

Keď ste prijali úrad biskupov, prevzali ste zodpovednosť za našu cirkev, za jej rast a napredovanie. Ale namiesto toho, aby ste „slabých posilňovali a chorých liečili, poranených obväzovali, porozháňaných zavracali a stratených vyhľadávali“, vnímame, že používate svoju moc a prostriedky na to, aby ste odstránili tých, ktorí majú iný názor a postoj, svojimi vyhláseniami vnášate medzi ľudí nepokoj, Vaše vyjadrenia o niektorých kandidátoch považujeme za urážajúce a dehonestujúce.

Zdá sa, akoby všetko toto napätie a chaos mali slúžiť inému cieľu, ako hájeniu spravodlivosti a demokracie. Akoby to bol pokus zvaliť zodpovednosť za krízu v cirkvi na niekoho iného. Ale kríza, ktorú prežívame, je tu už dlho a aj keď každý z nás je zodpovedný za život spoločenstva, predsa len najväčšiu ťarchu zodpovednosti nesiete Vy. Očakávame, že na konci svojho volebného obdobia vydáte počet zo svojho pôsobenia. Budeme si vážiť, ak to urobíte čestne a zodpovedne.

Očakávame tiež, že zodpovednosť za ďalšie vedenie a smerovanie cirkvi zanecháte tým, ktorí budú zvolení a nebudete nekorektným spôsobom zasahovať o ovplyvňovať ich pôsobenie. Cirkev nie je naša, nie je naším dielom, ale Božím. To, čo potrebujeme v týchto chvíľach je, aby nás neovládala ľudská moc, ale Kristova láska.

Prosíme, aby ste tieto slová vnímali nie ako nepriateľský postoj, ale ako úprimný a otvorený názor. Prosíme o odpustenie za to, v čom sme vo vzťahu k Vám zlyhali my. Modlíme sa za Vás, aby Vám bol Hospodin milostivý, aby Vás naplnil odvahou a múdrosťou a dal Vám Ducha pokory. Modlíme sa za cirkev, za jej obnovu a očistenie, za zmierenie a pokoj medzi nami.

Predsedsníctvo Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Modra

Jan Oslík
zborový farár

Vladimír Sodoma
zborový dozorca

PRÍBEH SPOLOČNOSTI REFORMATA, S. R. O.

rozhovor s Vladimírom Danišom, bývalým konateľom a odvolaným dozorcóm ZD

Píše sa osemnásť jún 2018. A na stránkach printových a elektronických evanjelických médií stále rezonuje „kauza“ Reformata. Hoci sa o spoločnosti Reformata, s.r.o. píše už roky, a to najmä v negatívnom duchu a v zmysle interpretácií súčasného vedenia ECAV na Slovensku, domnievam sa, že tzv. „kauze“ Reformate dokáže porozumieť maximálne 20 ľudí zainteresovaných v tomto príbehu. Preto sme sa rozhodli túto umelo vytvorenú kauzu odokrýť tak, aby si čitatelia mohli vytvoriť názor sami. Oslovili sme v tejto veci bývalého konateľa Vladimíra Daniša, ktorého meno sa s touto spoločnosťou spomína najviac.

Začnime od začiatku. Vieme, že Reformata, s.r.o. je názov spoločnosti, ktorá spravuje celocirkevný evanjelický majetok, teda majetok vo vlastníctve ECAV na Slovensku. Nejde teda o majetok ani dištriktov, ani seniorátov a ani cirkevných zborov. Jeho podstatná časť je lokalizovaná v Bratislave, mestskej časti Staré Mesto.

Kedy táto spoločnosť vznikla, čo bolo jej cieľom, poslaním a úlohou?

Spoločnosť Reformata vznikla v roku 1997. Jej náplňou bolo pomôcť pri reštitúcii majetku ECAV a následne riešiť celú problematiku okolo správy, opráv a rekonštrukcií nehnuteľností, ktoré sa cirkvi vracali vo veľmi zlom technickom stave.

Ktoré nehnuteľnosti spoločnosť spravovala?

Spoločnosť spravovala nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzali v Bratislave (budova na Palisádach 46 a 48; Lýcejnej 1; 2 bytové domy na Svoradovej ul., budova na Panenskej 25; Kozej 19; Palárikovej ul., nehnuteľnosť na Vlčkovej, byty na Karadžičovej, Šancovej a Mariánskej ul., záhradu v Karlovej Vsi, pôdny a lesný fond v Beckovskej Vieske a nehnuteľnosť na Starej Turej.

Ako využívala spoločnosť výnosy z nájmov?

Výnosy z nájmu boli používané na opravy a rekonštrukcie nehnuteľností, ale i na kúpu nového nehnuteľného majetku.

Aký bol pomer prenajatých priestorov a cirkevných priestorov, za ktoré sa nevyberal nájom? Menil

sa tento pomer časom?

Pomer priestorov sa menil v neprospech prenajatých priestorov, z ktorých plynul spoločnosti nájom. V roku 2007 bol ukončený nájom Indonézskemu veľvyslanectvu, išlo o nehnuteľnosť na Vlčkovej ul. o celkovej ploche 999 m², z ktorej mala Reformata ročný príjem viac ako 58 tisíc EUR. Rozrastaním sa GBÚ bola neustále odoberaná plocha Reformate a v priebehu rokov 2008 – 2009, tak prišla o ďalších cca 200m² čo predstavovalo zníženie ročného príjmu o viac ako 13 tis. EUR.

O príjem z nájmu prichádzala Reformata aj na základe zásahov Predsedníctva ECAV (M. Klátik, P. Delinga a I. Lukáč), ktoré neustále zasahovalo do nájomných vzťahov, a tak na neprimeranú požiadavku na zvýšenie nájmu Predsedníctvom ECAV, firma ktorá mala v užívaní celú vilu na Lýcejnej ulici reagovala odchodom z týchto priestorov. Od ich odchodu bola vila 6 mesiacov prázdna, vystriedalo sa v nej niekoľko nájomníkov, ale od odchodu tejto firmy do 31. 12. 2014 nebola už nikdy prenajatá ako celok a nebol prenajatý ani celý priestor. Týmto neodborným zásahom P-ECAV prišla Reformata ročne o 31 tisíc EUR. (Od roku 2007 tak Reformata prichádzala o ročný príjem cca 102 tis. EUR).

Aké boli priority opráv a investícií a kto ich odsúhlasoval?

Valné zhromaždenie (VZ) spoločnosti schvaľovalo plán opráv a rekonštrukcií.

Kto tvoril Valné zhromaždenie spoločnosti a kto kontrolný orgán spoločnosti, ako sa to časom menilo?

VZ spoločnosti tvorili všetci členovia Generálneho presbyterstva (GP). Dozorná rada (DR) pracovala prvé roky po vzniku spoločnosti v 5-člennom a od roku 1998 v 3-člennom zložení. Od vzniku spoločnosti až do roku 2008 bol predsedom DR brat B. Mazák, ktorý bol zároveň predsedom Generálneho hospodárskeho výboru (GHV) ECAV. Od roku 2008 do roku 2014 bol predsedom DR brat J. Bakalár. Od roku 2008 bol členom DR aj riaditeľ GBÚ D. Vagaský, ktorého v roku 2012 vystriedal predseda GHV V. Synak.

Ako sa odsúhlasovala účtovná závierka spoločnosti? Bol robený aj audit činnosti a hospodárenia?

Spoločnosť mala účtovníctvo pravidelne od svojho vzniku kontrolované nezávislým audítorom (išlo o dobrovoľný audit), posledný audit spoločnosti bol vykonaný v roku

**„PRED SVITOM VSTÁVAM;
VOLÁM O POMOC; A DÚFAM V TVOJE SLOVO“**

ŽALM 119, 147

Milí bratia a sestry,

pozývame vás, pridajte sa ku nám a zotrávajme v modlitebnej reťazi za našu cirkev. V modlitebnej reťazi pokračujeme každý deň v ranných hodinách medzi 6:00 – 8:00, na 5 – 10 minút sa stíšime k prečítaniu si Božieho Slova a k vlastnej modlitbe.

Prosíme o zaradenie pokáznovej príhovornej modlitby na hlavné Služby Božie. Modlime sa za budúcich biskupov, dozorcov a zdarný priebeh volieb.

„Povedz trom svojim sestram a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestram a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“

2011, kedy na VZ GD P. Delinga navrhol, aby sa audit z dôvodu úspory finančných prostriedkov nevykonával. Účtovné doklady boli preverované Dozornou radou a účtovnú závierku schvaľovalo Valné zhromaždenie spoločnosti (teda všetci členovia generálneho presbyterstva).

Kedy ste vy začali pôsobiť v Reformate a čo bolo vašou pracovnou náplňou?

V Reformate som pracoval od jej vzniku. Najskôr len na niekoľko hodín denne na dohodu, neskôr na plný pracovný úväzok ako správca majetku. V roku 2001 som bol spolu s bratom M. Mikušom vymenovaný za konateľa spoločnosti.

Vieme, že v r. 2015 ste dostali výpoveď z pracovného pomeru v spoločnosti. Čo bolo dôvodom výpovede a kedy ste z Reformaty definitívne odišli?

Dňa 29. 1. 2015 mi bolo doručené okamžité skončenie pracovného pomeru, ktoré konateľka JUDr. Valovičová neskôr upravila na skončenie až 31. 1. 2015.

Dôvodom okamžitého skončenia pracovného pomeru bola absencia.

Vaše meno bolo a je silne poškodzované formou evanjelických médií. Vaša rodina je už roky týmto traumatizovaná. Prečo sa cirkev rozhodla tieto vnútorné záležitosti takto hrubo riešiť prostredníctvom svojich médií? O čo tu vlastne ide?

Medializácia problematiky spoločnosti Reformata siaha do roku 2014. Účelom vzniku celej tejto kauzy bolo získanie nadpolovičnej väčšiny hlasov v GP. Postupom času sa z umelo vytvorenej kauzy stala predvolebná kampaň generálneho dozorca I. Lukáča.

Celá táto kauza nepoškodzuje len mňa a moju rodinu, ale aj ďalších volených predstaviteľov ECAV brata farára Jaroslava Mlynára, brata biskupa VD ECAV Slavomíra Sabola a v neposlednom rade brata dištriktuálneho dozorca VD ECAV Jána Brozmana.

Predsedsníctvo ECAV účelovo spája problém Reformaty s predsedsníctvom VD ECAV, ktoré v októbri 2014 nesúhlasilo s protizákonným odvolaním konateľov a Dozornej rady spoločnosti Reformata.

Predsedsníctvo VD ECAV v súlade s Cirkevno-právnymi predpismi (CPP) podalo odvolanie voči uzneseniu GP ECAV, ktoré patrične odôvodnili a dnes Predsedsníctvo ECAV tento legitímny právny krok brata biskupa S. Sabola a brata dozorca J. Brozmana interpretuje ako "zametanie neporiadku pod koberec".

Ide o zneužitie a očierňovanie Predsedsníctva VD ECAV v očiach evanjelickej verejnosti napriek tomu, že Predsedsníctvo VD ECAV konalo v súlade s CPP, nemalo záujem kryť a ani zametať problematiku pod koberec, tak ako to interpretuje GD I. Lukáč.

Z môjho pohľadu vlastne žiadna kauza Reformata neexistuje. Zjednodušene povedané, stali ste sa nepohodlným pre istý okruh ľudí. Ako podľa vás príbeh Reformaty skončí?

Všetko je v Božích rukách.

Ako zvládnete túto situáciu osobne? Je možné, že sa raz zistí

pravda o tom, kto bol za touto kauzou?

Je to ťažké, ale vyznávam so Samuelom: „Až potiaľto pomáhal mi Hospodin“ (1S 7, 12) a verím, že pomáhať aj bude, pretože bez Božej pomoci by som to nezvládol ani ja a ani moja rodina.

Myslím si, že sledujete naďalej spravovanie cirkevného majetku Reformatom, hoci už nie ste jej zamestnancom. Ako sa darí spoločnosti Reformata, s.r.o. za tie roky, keď už v nej nepracujete? A to nielen formou čísiel, ale aj z pohľadu vízie nakladania s majetkom?

Je veľký rozdiel v prioritách vedenia spoločnosti Reformata. Kým našou prioritou boli opravy, rekonštrukcie alebo kúpa nehnuteľného majetku, do nášho odvolania sme okrem bežných drobných opráv na nehnuteľnostiach zrekonštruovali celú nehnuteľnosť na Lýcejnej ul., interiér nehnuteľnosti na Vlčkovej ul., vykonala sa rekonštrukcia strechy a vybudovali sa podkrovné priestory na Palisádach 46 – 48, v tomto objekte sa opravilo niekoľko bytov a v ostatných bytoch sa postupne začali vymieňať okná, opravilo sa niekoľko bytov na Svoradovej ul., podieľali sme sa na rekonštrukcii nehnuteľnosti v Starej Turej, oplotila sa nehnuteľnosť v Karlovej Vsi. Kúpil sa byt na Mariánskej a Šancovej ul. a pozemky v Beckovskej Vieske. Toto všetko bola investícia približne v hodnote 660 tis. €.

Ďalej bol vyčistený park a zlikvidovaná ruina kaštieľa v parku v Beckovskej Vieske a splácali sme Garáž na Panenskej ul..

Pri súčasnom vedení spoločnosti som zaznamenal, že byty ktoré kúpila Reformata boli darované ECAV, bola predaná garáž na Panenskej ul. a pozemok v Karlovej Vsi, a na moju osobu boli podané 2 trestné oznámenia (obe boli vyšetrovateľom aj prokurátorom zamietnuté).

Ďakujeme za vaše odpovede a prajeme vám veľa síl od Hospodina, aby ste zvládli aj toto obdobie s nádejou, že dôjde k objasneniu pravdy a odhaleniu pravých pohnútok, pre ktoré podporuje súčasné vedenie cirkvi voči vám nenávistnú kampaň, ktorá nemá nič spoločné s kresťanstvom a hodnotami cirkvi.

Eva Bachletová

Milí čitatelia, ku tejto téme sa ešte vrátíme.

REFORMAČNÉ OKIENKO

Kázeň z ev. služieb Božích v Bratislave (Nový kostol); 3. po Trojici, 17. 6. 2018,
téma: **Ako prekonávať ťažkosti? Kde je Boh, keď trpím?**

Rímskym 8, 32 – 39: „Ten (Boh), ktorý neušetril vlastného Syna, ale vydal Ho za nás všetkých, ako by nám nedaroval s Ním všetko? **33** Kto bude žalovať na vyvolených Božích? Je to Boh, ktorý ospravedľňuje. **34** Kto ich odsúdi? Je to Kristus, ktorý umrel, ba i z mŕtvych vstal, je po pravici Božej a prihovára sa aj za nás. **35** Kto nás odlúči od lásky Kristovej? Súženie alebo úzkosť, prenasledovanie alebo hlad, nahota, nebezpečenstvo alebo meč? **36** Ako je napísané: Pre Teba sme usmrcovaní celý deň, pokladajú nás za ovce na zabitie. **37** Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze Toho, ktorý si nás zamiloval. **38** Lebo som presvedčený, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosť, **39** ani vysokosť, ani hlbokosť, ani nijaké iné stvorenstvá nemôžu nás odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.“

Milí bratia a milé sestry!

Je pred nami téma: **Ako prekonávať ťažkosti? Kde je Boh, keď trpím?** – Nie sú to ľahké otázky. Kladú si ich ľudia veriaci, ale aj tí bez živej viery.

Biblia má na takého ťažké otázky niekoľko **hojivých „balzamových“ odpovedí**. Jednou z nich sú slová z listu Rímskym 8. kap.: „*Ani smrť, ani život, ... ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosť, ani vysokosť, ani hlbokosť ... nemôžu nás odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.*“

Áno, sťa hojivým balzomom na ranu môže byť pre nás uvedomenie si, že **Pán Boh má o nás stály záujem**, že **On nie je iba „niečo nad nami“**, čosi, čo nás „presahuje“, či nejaká neosobná energia, ale predovšetkým náš milujúci nebeský Otec. Od Jeho lásky, od Jeho permanentného otcovského záujmu o nás, nás nemôže oddeliť ani utrpenie, bolesť, prenasledovanie, hlad, smäd, dokonca ani smrť. **Z Božích rúk sa môžeme vymaniť iba neverou. Od Boha nás nemôže oddeliť smrť, iba nevera** (por. Ján 3, 18; 1. Jánov 5, 12 – 13).

Pri problémoch vo vzťahoch, starostiach s podlomeným zdravím majú mnohí tendenciu povedať: Pán Boh na nás zabudol. No nie je to tak. **Nie sme „Bohom zabudnuté deti“, ale ľudia Ním vrúcne milovaní.** A keď nás stretnú ťažkosti, máme:

1. V modlitbách VŠETKO ROZPOVEDAŤ BOHU A ZVERIŤ MU SVOJE ŤAŽKOSTI, život do Jeho rúk a vedenia. Ako to vyspieval Paul Gerhardt v jednej z piesní (v našom Ev. spevníku č. 503): *Bohu zver svoje cesty i všetky ťažkosti, utíši ti bolesti z otcovskej milosti, On, ktorý múdro riadi, spravuje celý svet, On pravicu podá ti a vyvedie ťa z bied.*

2. Niektoré (pozor – nie všetky!) ťažkosti si človek privodí sám. Preto mám úprimne vyznať a oľutovať svoje hriechy. A tiež **SKÚMAŤ, ČO MI CHCE PÁN BOH AJ CEZ ŤAŽKOSTI POVEDAŤ. Boh nechce všetko, čo sa deje** (nespravodlivosť, choroby, vojny, konflikty...), **ale so všetkým** (teda aj cez nespravodlivosť, choroby, konflikty, vojny ...) **nám chce niečo povedať. Napr. keď máme pri sebe trpiaceho človeka, Pán nám hovorí, aby sme zdieľali s ním jeho utrpenie a onoho človeka duchovne posilnili. Nehľadali v ňom chyby, či príčinu nešťastia, ktoré ho postihlo. Konali podľa slov z listu Galatským 6, 2: „Jedni druhých bremená znášajte, a tak naplníte zákon Kristov“.**

3. UTRPENIE, KTORÉ SA NEDÁ ODSTRÁNIŤ, MÁM VZIAŤ NA SEBA A POKORNE, TRPEZLIVO HO NIEŠŤ. Utrpenie, ktoré sa dá zmierniť alebo odstrániť, mám zmiernovať. Tak to robil aj Pán Ježiš.

Môže sa stať, že otázku: Kde je Boh, keď trpím? sa človek pýta, lebo nedokáže pochopiť, nerozumie, že ak je Boh láskavý, milosrdný a súcitný, ako to opakovane hovorí Biblia, prečo je toľko utrpenia? Či Boh nemôže zabrániť, aby na nám ťažkosti vyhlili?

Ateizmus na to odpovedá tak, že keďže utrpenie existuje, je Boh mŕtvy. Inak by zasiahol. No žiadny Boh nie je. Nebo je prázdne ...

Z mnohých krásnych stavieb – aj kostolov a katedrál, zostali po vojne iba trosky (Gedächtniskirche v Nemecku, napr. v Berlíne). No keď sa dívame na ruiny niekdajšej veľkolepej budovy, napadne nám pochybovať o existencii staviteľa? To by bola absurdná myšlienka. Uprostred ruín svedčia pozostatky stavby o múdrosti architekta. **Nikto nebude obviňovať architekta za existenciu ruín. Práve tak je nezmyselné obviňovať Boha za utrpenie.** Odpoveď ateizmu, že Boh nie je, je klam.

Prečo však Boh proti utrpeniu nezasiahne? – Táto otázka je nesprávna, lebo Boha sme v nej posadili na lavicu obžalovaných. **A Boh, ktorý „sedí na lavici obžalovaných“ naozaj neexistuje.** To by bol nejaký dedo Mráz, ale nie Boh. Boh je zvrchovaný a nemôže byť ani vypočúvaný a už vôbec nie obžalovaný.

Boh by nám nanajvýš mohol vysvetliť, prečo sa deje to či ono. Ale obžalúvať sa Boh nedá. „*Ktože si ty, človeče, že odvrávaš Bohu?*“ (R 9, 20).

Ostatne, **je to Boh, ktorý patrí na lavicu obžalovaných?** Či azda On stláča spúšť zbrane? Či je to On, kto sa opíja

„Povedz trom svojim sestrám a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestrám a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“

a tým ničí život žien a detí? – Sme to predsa my, ľudia. **Je neférové pripisovať úspech sebe, a za slzy a utrpenie obviňovať Boha.**

Pritom Pán Boh povedal, že svoj život a tento svet zničíme, keď nebudeme dbať na Božie prikázania. Človek sa tomu smeje. Má vlastné meradlá, podľa ktorých sa orientuje. Nejednen Boha zo svojho rozhodovania vylúčil. No keď sa mu niečo nedarí, posadí Boha na lavicu obžalovaných. Veď Boh môže za všetko! – Ako to len môže dopustiť?

V mnohých prípadoch by otázka mala znieť opačne: Ako to môže dopustiť človek?

(Čínske) príslovie hovorí: „Lepšie je rozožať svetlo, ako nadávať na tmú.“

Bol by svet podstatne lepší, keby v ňom žila väčšina ľudí kresťanský? – Zrejme áno, avšak základný problém spočíva hlbšie. Všetci sme súčasťou sveta porušeného hriechom a na tomto porušení máme – kresťania i nekresťania – svoj podiel.

Za vzdávanie sa od Boha draho platíme. Je to logické: Kto sa v treskúcej zime vzdáľuje od zdroja tepla, má počítať s podchladením, či s tým, že zamrzne. **Kde už nemáme miesto pre Boha, tam si pripravujeme peklo na zemi.**

Kresťanská viera neznamená, že sme uzavreli poistku proti utrpeniu. Božie slovo nevraví, že život veriacich sa neradi podľa motta: *Nám sa musí vždy dobre vodiť*. Ježiš vraví: *„Kto chce ísť za mnou, nech zaprie seba samého, vezme svoj kríž a nasleduje ma.“* (Marek 8, 34). Ale na konci kríža je víťazstvo! Matka Tereza, žena, ktorá mala dennú skúsenosť s utrpením pri službe núdznym, ktorú konala, povedala: *„Ježišovo utrpenie končí radosťou Jeho vzkriesenia. Keď teda cítíme vo svojom srdci Kristovo utrpenie, pamätajme, že musí prísť vzkriesenie, musí zasvietiť radosť Veľkej noci.“*

Kresťanstvo neznamená: Nemám problémy. Ale: Mám s kým problémy riešiť. Kto od viery čaká oslobodenie od utrpenia, bude sklamaný. Viera nie je nijaká zbožná droga. **Pán Boh nás nechová vo vate, ale zachováva vo viere.** Ježiš neprišiel, aby nás rozmaznával, ale aby nás spasil. V našom utrpení nikdy nie je taká situácia, že by bol od nás Pán Boh vzdialený, alebo nás opustil. Neopustil Jonáša, ktorý sa k Nemu modlil v útrobach Bohom nastrojenej „sociálnej ryby“. Počul modlitbu žalmistu, ktorý sa modlil: *„Z hlbokosti volám k Tebe, Hospodine, Pane, počuj môj hlas; nech pozorujú Tvoje uši hlas môjho úpenia!“* (Žalm 130, 1 – 2).

Na Ježišovi vidíme, že Boh je Bohom, ktorý trpí s nami a pre nás – je Bohom, ktorý nás nesie.

To, že nie sme Bohom zabudnutí nemôžeme poznať podľa toho, ako sa nám darí/nedarí, ani podľa toho, či sme nášho zdraví/sužovaní chorobou, ale podľa kríža Pána Ježiša Krista. Pán Boh neušetril od smrti na kríži svojho Syna, aby od večnej smrti ušetril nás. Nie sme „Bohom zabudnutí, ale Jeho milované Božie deti. Chvála Mu za to! Amen.

Modlitba: Hospodine, nerozumieme Tvojim cestám, ale Ty vieš o ceste pre nás. Dávaj nám ju poznávať vo svojom Slove, v príbehu Ježiša Krista a s dôverou po nej poslušne kráčať. Keď sa nevieme – nedokážeme chopiť Tvojej ruky, vezmi nás Ty do svojich rúk. Pane Ježiši, so všetkým sa raz musíme rozlúčiť, len s Tebou nie. Ďakujeme Ti za to. Amen.

Požehnanie: *Nech je deň čo deň požehnaný Pán, ktorý nás nesie. Boh je naša spása.* (Ž 68, 20)

S použitím viacerých prameňov,

Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár

O ČO IDE V CIRKVI, ALEBO SLOVO V SLOVÁCH

Ámos 8:11 *Hľa, prichádzajú dni - znie výrok Hospodina, Pána - keď pošlem na zem hlad. Nie hlad po chlebe, ani smäd po vode, ale po počúvaní Hospodinových slov.*

12 *Putovať budú od mora k moru, od severu k východu sa budú túlať, aby hľadali slovo Hospodinovo, ale ho nenájdu.*

13 *V ten deň omdlejú od smädu krásne panny i mládenci.*

Ján 10:7 *I povedal im Ježiš znova: Veru, veru vám hovorím: Ja som dvere k ovciam.*

8 *Tí, čo prišli predom mnou, sú samí zlodeji a lotri, ale ovce ich neposlúchali.*

9 *Ja som dvere. Keď cezo mňa vojde niekto, bude spasený; vojde i vyjde a nájde pastvu.*

O čo ide po tieto dni v našej malej, ale mne milej cirkvi? O čo ide v tom duchovnom pohybe, ktorý sa v nej objavil už

pred rokom, o čo ide aj v týchto našich voľbách nových cirkevných predstaviteľov? O čo ide v súčasnom rozdelení myšlienok a názorov?

Prorok Ámos nám to naznačuje – ide o hlad a smäd po slove Hospodinovom a jeho utíšení. Ide o to, aby sme si my, členovia tejto cirkvi, skutočne uvedomili ten „vnútorný“ hlad a smäd ľudskej duše. Hlad a smäd po živote v láske, porozumení, pokoji, po všetkom tom, čo nám Hospodin Boh dáva v Ježišovi Kristovi. A o tom, kde a ako hľadáme utíšenie.

Problém nie je v tom, že by bolo málo Božieho slova, že by nám bolo nedostupné, či zakázané, či zamlčované. Slova Božieho je dnes naozaj dosť – ibaže kostoly sa vyprázdňujú a ľudia začínajú hľadať inde. Problém je totiž v tom, že nie všetko, čo považujeme za náboženstvo, za zbožnosť, za Božie slovo, – je naozaj slovo Hospodinovo.

V cirkvi vždy išlo a aj dnes ide o to, aby v kázanom slove bolo prítomné to Slovo Hospodinovo, ktoré sa stalo telom

a prebývalo medzi nami (J 1, 14). Lebo aj zbožné slová môžu byť prázdne, zneužívané! Starí ľudia hovorievali: Čo je z tej peknej misy, keď je prázdna. Alebo – z prázdnej misy sa nenaješ. Išlo a ide vždy o to, aby kázané, hovorené slová neboli prázdnu misou, aby v nich bolo naozaj slovo Hospodinovo. Tak to bolo v dobe Ámosovej, keď v chráme, či v synagógach kňazi hovorili už iba prázdne slová, Hospodin poslal pastiera oviec, aby ľuďom zvestoval skutočné slovo Hospodinovo. Tak to bolo v časoch reformácie, tak je to aj dnes.

Vždy išlo a podnes ide v cirkvi o to, aby v zvestovaných ľudských slovách zaznelo SLOVO Hospodinovo. SLOVO v slovách. SLOVO, ktoré osloví človeka v jeho biede a stratenosti, v jeho hľadaní zmyslu života, v jeho problémoch, jeho pesimizme a všeličom. SLOVO, ktoré ako jasné svetlo osvieti všetko myslenie, osvieti cestu, ukáže cieľ i zmysel všetkého. SLOVO, ktoré napomenie, ale aj povzbudí, vzbudí nepokoj a zároveň pohľadí.

Problémom v cirkvi vždy bolo a stále je práve tá skutočnosť, že postupne, neraz nebadane sa živé SLOVO mení len na ľudské táranie zbožných slov a fráz. Zrazu len tie zbožné slová už neoslovujú. Omdlievajú mládenci i panny. Ľudia hľadajú všelijaké nahrážky, behajú od mora k moru. Snažia sa utíšiť smäď duše všeličím možným: prácou, peniazmi, zábavou, – až po sex, alkohol a drogy. Ale nič z toho smäď duše neutiši.

Čo je teda skutočné slovo Hospodinovo a čo plevy? Dá sa to nejako rozpoznať, čo je skutočné SLOVO Hospodinovo a čo sú len zbožné slová a frázy ľudí? Týka sa to nejak aj našej cirkvi a nás? Stvoriteľ nás nenechal v nevedomosti. Biblia nám jednoznačne hovorí, že Boh nám dal možnosť porozumieť, rozpoznať či v hovorených slovách je skutočne Jeho SLOVO. Tá jediná možnosť má meno – Ježiš Kristus.

Preto som pripojil aj Ježišove slová: *Ja som dvere. Keď cezo mňa vojde niekto, bude spasený; vojde i vyjde a nájde pastvu.* Ide o to, aby sme porozumeli, čo tieto slová znamenajú a aby sme aj v cirkvi vchádzali cez tieto dvere a nachádzali „pastvu! Lebo je tu zrazu mnoho dverí ...

Som presvedčený, že súčasný pohyb v cirkvi, ktorý vrcholí vo voľbách nových predstaviteľov je práve o tomto. O hlade a smäde po živom Božom SLOVE. Po jeho utíšení. Po tom, aby v našich ľudských slovách zaznievalo viac SLOVA Hospodinovho. Aby boli viac a lepšie využívané možnosti a spôsoby, ktoré nám súčasná doba poskytuje na oslovenie ľudí, ktorí hľadajú naplnenie a zmysel života. Aby už neumdlievali mládenci a panny, ale aby sme mali chrámy plné detí, dorastu, mládeže a ľudí stredného veku, ktorí spoznali Ježiša Krista, a tým aj zmysel a náplň a cieľ života. Aby sme sa nezmenšovali, ale rástli.

Preto je dôležité, aby sme porozumeli súčasnému pohybu v našej cirkvi. Že je to pohyb Ducha Svätého k otvoreniu očí, duchovnému prebudeniu, spoznaniu svojej situácie – kde sme došli, ako to s nami vyzerá naozaj. Aby sme aj v súčasných voľbách volili správne. Aby sme si uvedomili, o čo ide. Je dôležité, aby si toto uvedomili aj volení kandidáti, najmä tí, ktorí budú zvolení. Aby sme po voľbách neboli

sklamani, že došlo síce k výmene ľudí, ale nedošlo k zmene myslenia a zvestovania slova.

Lebo ide o to, aby v ľudských slovách, ktoré zaznievajú v kostoloch, bol aj skutočný obsah – živé Hospodinovo SLOVO. SLOVO v slovách. Aby sme prestali s táraním náboženských slov a fráz a s Ámosom hovorili to, čo hovorí Hospodin. Uvažujme, rozlišujme, konajme.

Jožef Grexa, ev. farár v. v.

ČÍM CHCEŠ BYŤ? UDAVAČ!

Generácia 45 plus si akiste pamätá na pesničku z roku 1987 od legendárnej skupiny Bez ladu a skladu – s názvom Udačač (https://www.youtube.com/watch?v=6UIbfqN_xrs). V tom čase, to bola veľká vec, lebo sme sa ešte netešili z novej slobody a dobre sme si pamätali časy, keď na našich rodičov a príbuzných donášali isté osoby. Počas totalitného režimu si veru nik nemohol byť istý, iba vari ten, kto udával. Ale možno ani on nie, lebo vedeli o ňom tí, ktorým donášal. A tak sme teda roky žili v strachu a napätí, čo ak sa staneme terčom udania. Pre mladšie ročníky pripomeniem, že to malo fatálne následky. To neboli len výsluchy na polícii, ale aj väzba, nemožnosť sa zamestnať v profesii, vycestovať, študovať, uplatniť sa... Slovom zmarený život.

V súčasnosti máme slobodu, demokraciu, udavačov sme po novembri 89 ako tak verejne odsúdili a trochu naivne sme dúfali, že táto profesia vymizne. No nevymizla. Iba sa mierne transformovala do ľahšej, no o nič nevinnejšej formy klebetenia, ohovárania ... A čo cirkev? Koľko klebiet a ohováraní počas takmer troch desaťročí slobody v cirkvi pretieklo aj našimi ušami a našimi hrdlami? Kto to spočíta?

Dnes máme pred sebou nový spôsob udávania, klebetenia a donášania. Je ním internetový priestor, sociálne siete. Tu si tiež nemôžeme byť celkom istý... Avšak to naše cirkevné klebetenie nás práve v čase volieb cirkevných predstaviteľov dobehlo. Nepočítali sme totiž s tým, že ktosi túto ľudskú slabosť využije tak sofistikovane, až nám vyrazí dych.

Ale veru stalo sa. Vznikla volebná stránka www.volby.ecav.sk. Ani na tom by nebolo nič čudné, ak by táto stránka nebola priamo odkazovaná z oficiálnej webovej stránky ECAV. Musíme uznať, je pekná, farebná, dizajnovo príťažlivá, prehľadná, slovom internetový užívateľ má zabezpečený komfort. Má to však jeden háčik. Na stránke nenájdete kon-

takt na redakciu, administrátora, nie je jasné, kto tú stránku prevádzkuje, kto stojí za jej obsahom. Isteže v internetovom priestore sme zvyknutí na kadečo, **avšak cirkev** by mala byť prvou inštitúciou, ktorá pracuje transparentne, neskrýva sa za niečí obsah!

Uvedená webová volebná stránka je účelovým internetovým priestorom, ktorý tvrdo, nekompromisne manipuluje s čitateľmi, publikuje nepodpísané texty, vyfabulovaný neoverený obsah, cenzurované komentáre a čo viac – konšpiruje, útočí na kandidátov na post predsedníctva cirkvi. A to udáva nie? To im ide skvele!

Odrazu si prečítame súkromnú mailovú korešpondenciu, vykonštruovaný obsah, bez toho, aby sa autori opýtali dotknutých! Takže máme online zabezpečené udávanie a NIKTO z nás si nemôže byť už ničím istý!

Takže, milí čitatelia, stránky www.volbyecav.sk, obsah, ktorý čítate tvoria udavači a donášači. Presne takí istí, akými boli za starých totalitných čias! Udavači, ktorí zničili iným rodiny a životy.

Čo však teraz? Je to ponaučenie pre nás všetkých. Konečne vyrásť z cirkevného klebetenia a raz navždy sa vymaniť z otroctva UDAVAČSTVA! Alebo chceme vychovať ďalšiu generáciu udavačov a donášačov? A mať udavačstvo za životnú profesiu? A tolerovať ju aj v cirkvi?

Eva Bachletová

Z VAŠICH LISTOV

PO OVOCÍ ICH POZNÁTE ...

Nepochybujem, že celá evanjelická verejnosť je znepokojená, ba priam sklamaná zo súčasného stavu v našej cirkvi.

Nepochybujem, že súčasne vedenie cirkvi malo úprimnú snahu problémy riešiť. Avšak ovocím jeho 6-, resp. 12-ročného „vládnutia“ je cirkev rozdelená, roztrieštená, kolaborujúca s vládnuou mocou, cirkev, ktorá sa opakovane zviditeľňuje len mnohým škandálmi, cirkev, ktorá žije len z minulej slávy, miesto toho, aby ukázala národu cestu zo súčasného marazmu a aby bola tým svetlom v temnote. Už v roku 2012 som v EP publikoval článok „Prežijeme rok 2017? Zdá, že moja vtedajšia skepsa sa, žiaľ, začína napínať. A preto musí prísť zákonite, ba nevyhnutne zmena, bez akýchkoľvek zbytočných emócií.

Súčasný „cirkus“ okolo volieb vedenia cirkvi však len prilievá zbytočný olej do ohňa. Môžem sa pýtať: veď načo vôbec ešte potrebujeme biskupov? Ani prvotní kresťania nemali žiadnych biskupov a apoštolov si vyberali losovaním. Lebo len tak sa ukáže Božia vôľa. Nehrali sa na nejaké „demokratické“ voľby.

Môžem sa pýtať aj ďalej: potrebujeme ešte vôbec takúto cirkev? Strom, ktorý nerodí dobré ovocie hodia do ohňa a spália. Cirkev Kristova je večná a ani brány pekiel ju nepremôžu. Nikde v Biblii však nie je napísané, že to musí byť práve cirkev evanjelická na Slovensku.

P. Masaryk, Piešťany

Vážená redakcia Reformačných listov,

v prílohe (pozn. redakcie: nižšie) Vám zasielam môj komentár, ktorý som v piatok 15. 6. 2018 poslala na oficiálnu stránku GBÚ ECAV voľby ako **komentár ku Listu biskupov ECAV k voľbám ECAV na Slovensku v r. 2018 zo 14.6.2018**. Keď sa môj komentár pod daným "článkom" neobjavil do soboty večera (16. 6. t.r.), mimochodom podpísaný plným menom i priezviskom s dodanou mailovou adresou, poslala som tento komentár bratovi generálnemu biskupovi a k nahliadnutiu tiež br. biskupovi Krivdovi, br. generálnemu dozorcovi, šéfredaktorky Ev. posla i bratovi Brozmanovi. V nedeľu poobede sa ozvala mailom osobná tajomníčka generálneho biskupa ses. Klátiková, s tým, že brat biskup môj komentár ešte nevidel, aby som to poslala znova. Môj komentár pod článkom sa doteraz (pozn. redakcie: 18. júna 2018, 19:17) neobjavil.

Dnes som to tam poslala znova (teda 3-krát), lebo som si myslela, že som urobila nejakú chybu, ale prišla iba automatická odpoveď, že to tam majú už 2x, nech to už neposielam. Teraz, ako Vám to píšem, som dostala znova mail od ses. Klátikovej ... Že nech to pošlem znova ..., že nefunguje internet. Ale odvtedy tam už boli pod tým istým článkom uverejnené iné komentáre s dnešným dátumom.

Pán Boh nech zostáva s Vami.

Anna Koláriková

Vážení bratia biskupi,

posledné tri týždne som prečítala veľa článkov, dokumentov a blogov na internetovej stránke GBÚ ECAV a v Evanjelickom Posle. Až teraz som sa konečne rozhodla okrem vzdychania a žalostenia nad tým, čo som uvidela a prečítala, odoslať i svoj komentár.

Všetko zlé, čo ste napísali, alebo dovolili napísať na adresu právoplatne zvoleného kandidáta Janka Brozmana, ste vedeli už pred kandidačnou poradou 24. 5. 2018. Prečo ste tam nevzniesli proti nemu dôvodovú námietku, keď ste vedeli, že je zlý kandidát na generálneho dozorcú? Asi Vám to Pán Boh nedovolil, tak prosto si to vysvetľujem ja. Boh dopustil celú tú písomnú „vojnu“, ktorá sa po kandidačnej porade v našej cirkvi spustila. Možno preto, aby sa ukázalo kto je kto alebo, aby sme ešte lepšie videli špinu a bahno hriechu, v ktorom sa ako cirkev topíme. Povedie nás to ku osobnému pokániu, alebo si naďalej budeme myslieť, že zlí sú a zle robia iba tí druhí, teraz predovšetkým brat Brozman.

Som už skoro 72 ročná žena. Pán Boh ma musel dlho učiť, že hriechy nerobia iba tí druhí, na ktorých ich viem veľmi a rýchlo pomenovať, ale predovšetkým ja sama. Chcem tým povedať iba to, že v žiadnom prípade nerobili hriechy v cirkvi iba tí, o ktorých ste písali, v snahe o odstránenie skrivodlivosti a nepravosti. Píšete, že ste za pravdu, spravodlivosť, slušnosť, demokraciu ... Keď však človek prečítal všetko, čo ste napísali, alebo dovolili napísať, zistila som, že ani pisatelia článkov a úvah sa ne-

---

„Povedz trom svojim sestram a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestram a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“

10/Reformačné listy 20/2018; 24. jún 2018

pridržiavali hodnôt, za ktoré horlili. Bolo, žiaľ, v tej špinavej kampani veľa nepravdy, nespravodlivosti, neslušnosti ... Napriek všetkému, čo sa publikovalo, alebo práve preto, vnímam, že je vo Vašom hodnotení neobjektívnosť. Alebo – hľadáte rovnako prísne na všetkých Vašich spolupracovníkov a podriadených, ako na svojich oponentov? V hodnotení kandidáta Janka Brozmana, ste príliš jednostranní, píšete iba o jeho previne- niach. Urobil pre cirkev i niečo dobre?

Janka poznám už vyše 20 rokov. Prihlásil sa asi v roku 1996 do biblického korešpondenčného kurzu, ktorý, vtedy ešte Slovenské evanjelizačné stredisko pre masmédiá (EVS) ponúklo cez Evanjelického Posla záujemcom. Korešpondovali sme na stránkach kurzu s názvom Poznávajme a skúmajme kresťanskú vieru. Ešte sme sa nestretli tvárou v tvár, keď brat Janko pripísal ku kurzu pár slov o tom, že bol vo väzení. Nemusel to písať, ale napísal, potreboval sa asi o tom zdieľať s niekým, o kom predpokladal, že bude rozumieť. Neskôr sa stal členom EVS, Výboru EVS a predsedom výboru EVS. Spolupracoval konštruktívne, citlivo a bratsky. V práci s nami som nikdy nevnímala, že by oponoval voči všetkému novému a dobrému. Možnože sa mýlim, ale myslím si, že mal nejaký dôvod byť oponentom pri práci vo vedení cirkvi. To budete vedieť lepšie zväžiť Vy, ktorí ste s ním spolupracovali. Janko Brozman je len omilostený hriešnik ako my všetci ostatní, ak sme poznali, že sme zatratenia hodní hriešnici, ak sme činili a každodenne činíme pokánie a uverili sme, že za náš "register trestov" už bolo zaplatené na kríži. (Kolos 2,14) Odpustite mi, moji drahí, ale ja som presvedčená, že toto potrebuje náš evanjelický ľud vedieť naliehavejšie ako všetky hriechy kandidáta na generálneho dozorca. Evanjelický ľud hynie vo vinách a v hriechoch ...

Viac by som vedela napísať o požehnanom živote brata Brozmana, ktorý každý nový deň prijíma a žije iba z milosti. Nech i naďalej ako doteraz srdcom verí na spravodlivosť a ústami vyznáva na spasenie. Nech Pán Boh naplní každú jeho potrebu, to mu želim i k jeho "horúco" sa blížiacemu životnému jubileu päťdesiatnika. S vďakou a prosbou vložím platný volebný lístok s krúžkom za neho. Kiež by Pán Boh dal, aby v našej cirkvi bolo vždy viac a viac takých Božích mužov ako je on.

Anna Koláriková

Blahoželania Jánom a ...

*„Hospodin vykúpi dušu svojich sluhov a z tých, čo v Neho dúfajú, nik pykať nebude.“
Žalm 34, 23*

Milé sestry, milí bratia,

máme pred sebou posledný predprázdninový víkend, počas ktorého mnohí z nás budú oslavovať narodeniny či meniny tohto týždňa. Chceme teda najskôr v mene redakcie Reformačných listov srdečne zblahoželať sestre **Márii Kysackej** k narodeninám a zaželať jej hojnosť Božieho požehnanja, veľa zdravia, sily a poďakovať sa za jej dlhoročnú obetavú prácu pre cirkev. Zároveň sa jej chceme ospravedlniť za všetky bolesti a utrpenie, ktorým bola vystavená z prostredia cirkvi! Odpustite nám všetkým prosím!

V nedeľu budú mať meniny Jánovia. V mene redakcie RL chceme zblahoželať všetkým Jánom v našej cirkvi, ale najmä štvorici Jánov, ktorí kandidovali na post biskupa Západného dištriktu ECAV, a to bratovi: **Jánovi Bunčákovi, Jánovi Čermákovi, Jánovi Hroboňovi a Jánovi Jančovi**. Prežili ste náročné týždne a statočne ste obstáli vo volebnom procese. Ďakujeme Vám za slušnosť a dôstojnosť počas volebných nedeľ. Aj to je pre nás signálom, že v cirkvi dokážeme veci komunikovať na úrovni a transparentne. Samozrejme, jeden z vás, má väčší dôvod na radosť. **A to brat Janko Hroboň**, ktorý získal potrebné percentná hlasov pre zvolenie za biskupa ZD ECAV. Blahoželáme mu a nesieme ho ďalej na modlitbách!

A je tu ešte jeden Ján, ktorého meno sa v týchto týždňoch skloňuje v cirkevnom prostredí – vari najviac. A to **Ján Brozman**. Milý brat Janko Brozman, želáme vám všetko najlepšie k meninám, ale zároveň vám blahoželáme k životnému jubileu. Nech vás Pán Boh žehná svojou milosťou, nech vás Pán Boh ochraňuje a požehná zdravím, silou a múdrosťou. Ďakujeme vám za vaše roky vernej služby v ECAV na Slovensku a vyprosujeme prítomnosť Ducha Svätého pre ďalšie roky vašej práce v cirkvi! Uvedomujeme si, že vy a celá vaša rodina je vystavená v týchto týždňoch obrovskej vlne nenávisti, preto vás prosíme odpustite nám všetkým! Nesieme vás na modlitbách a prosíme o pokoj, silu a odvahu niesť tento kríž!

Redakcia Reformačných listov

„Povedz trom svojim sestrám a bratom, že máš rada, rád našu cirkev, že Ti na nej záleží! Povedz trom svojim sestrám a bratom, že chceš, aby naša cirkev rástla v Božom duchu s Božími ľuďmi a Božími pastiermi na čele!“

PODPORTE, PROSÍME, NAŠE ÚSILIE ZA OBNOVU CIRKVI – FINANČNE A MODLITEBNE!

Hnutie evanjelických laických pracovníkov, o. z. je dobrovoľné združenie neordinovaných pracovníkov a členov Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku (ECAV). Vzniklo v roku 2013 pod pôvodným názvom Evanjelická jednota.

Poslaním združenia je podporovať komplexný rozvoj ECAV, uplatnenie jej členov a laických pracovníkov na všetkých úrovniach jej správy s dôrazom na rozvoj misijnej a sociálnej práce, ekonomickej spolupráce a duchovný rast členov ECAV vo všetkých regiónoch Slovenska. Združenie má široko definované **ciele, ku ktorým patria**: rozvoj bratsko-sesterských vzťahov a modlitebných spoločností, vzdelávanie laických pracovníkov a prehlbovanie vnútromisijnej práce v cirkvi, podpora aktivít, ktoré vedú k obnove jednoty a dôvery v cirkvi medzi ordinovanými (duchovní pracovníci) a neordinovanými ako i podpora vzájomnej spolupráce jednotlivých občianskych združení, organizácií a organizačných zložiek v ECAV. **Členstvo** v združení je individuálne ako aj kolektívne. Medzi zasadnutiami Valného zhromaždenia koordinuje činnosť združenia **Výkonný výbor**, ktorého členmi sú predseda a dvaja podpredsedovia združenia, koordinátor členskej základne a tlačový tajomník.

Podporte, prosíme, finančne alebo modlitebne naše projekty:

1. **Projekt – Budovanie a rozvoj nového komunikačného a misijného nástroja – Reformačných listov**, ktoré sú dostupné emailom a na internete. Chceme byť moderným evanjelickým médiom, ktoré bude reflektovať činnosť ECAV na Slovensku s misijným zámerom. Do poznámky, prosím, uveďte: **Reformačné listy** alebo uveďte *variabilný symbol* číslo: 4024.
2. **Projekt – Podpora misijných a evanjelizačných aktivít a podujatí** – v rámci tohto projektu sa sústredíme na podporu osvedčených evanjelizačných projektov ako je napríklad PRO CHRIST, ale aj nových zámerov a aktivít v oblasti misie a evanjelizácie vrátane podpory vzdelávania pracovníkov a výmeny skúsenosti. Do poznámky, prosím, uveďte: **Misia**
3. **Projekt – Zostavenie legislatívneho návrhu** (vytvorenie paragrafového znenia) **novelizácie ústavy** za účelom decentralizácie ECAV na Slovensku a vzniku troch dištriktov, vrátane dôvodovej správy. Do poznámky, prosím, uveďte: **Decentralizácia**
4. **Projekt – Správa o stave ECAV na Slovensku (Biela kniha)** – jej súčasťou bude aj prieskum názorov cirkevných zborov a členov cirkvi k aktuálnym otázkam stavu a rozvoja cirkvi. Chceme sa inšpirovať našimi predkami, ktorí zostavili v roku 1930 podrobný Almanach evanjelickej cirkvi tak, aby sme získali ucelený obraz o činnosti našej cirkvi v období po roku 1989. Do poznámky, prosím, uveďte: **Biela kniha**
5. **Projekt – Vytvorenie Ústavu pamäti ECAV na Slovensku** – najmä za účelom dokumentácie prejavov prenasledovania cirkvi a šírenia informácií o týchto prejavoch. Aj naša ECAV na Slovensku bola v období totality vystavená prenasledovaniu, jej činnosť bola ochromená, a preto sa chceme toto obdobie pokúsiť zmapovať s pomocou odborníkov – historikov, vedeckých a akademických pracovníkov. Do poznámky, prosím, uveďte: **Ústav pamäti**
6. **Projekt – Podpora obnovy, ochrany a prezentácie kultúrneho dedičstva** vrátane vytvorenia nového centrálného archívu a múzea evanjelických kultúrnych hodnôt. Táto oblasť je predmetom dlhodobej diskusie v ECAV na Slovensku, mnohé kroky sa už podnikli, boli by sme však radi, keby sa nám podarilo v spolupráci s odborníkmi, spolupracovníkmi cirkvi, podporou štátu a našej cirkvi položiť reálne základy nového centrálného archívu ECAV, ako aj pomôcť pri budovaní múzea, ktoré by dokumentovalo rozmanitosť duchovného a kultúrneho dedičstva ECAV na Slovensku. Do poznámky, prosím, uveďte: **Kultúrne dedičstvo**

Ak máte záujem podporiť naše aktivity ako podporovateľ, sympatizant alebo člen HELP, o. z. napíšte nám na adresu help@evanjelickajednota.sk a obratom Vám zašleme prihlášku.

Číslo bankového účtu združenie je: **IBAN: SK32 7500 0000 0040 2009 7346**. Ochotného darcu miluje Boh.

ĎAKUJEME

Kontakt na tím Reformačných listov:

Hnutie evanjelických laických pracovníkov, o. z.
Partizánska 2
811 03 Bratislava

Redakčná rada:

šéfredaktorka: Eva Bachletová	0905 813 782
Monika Cipciarová	0948 254 765
Martin Kováč	0905 269 078
Ľubo Bechný	0905 345 764

Vaše podnety a skúsenosti čakáme tiež na adrese: help@evanjelickajednota.sk. Na emailovej adrese listy@evanjelickajednota.sk sa môžete prihlásiť aj na odoberanie Reformačných listov e-mailom.

Viac nezahmlených a pravdivých informácií si môžete prečítať na internetovej stránke www.help-ecav.sk